

سیماي اقتصادي جهان اسلام

کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی

دکتر محمد علی احمدیان

احمدیان، محمدعلی، ۱۳۳۶ -
سیمای اقتصادی جهان اسلام: کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی / محمدعلی احمدیان. - مشهد:
بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۹۳،
۲۸۰ص.
فیبیا.

۱. کشورهای اسلامی - اوضاع اقتصادی. الف. بنیاد پژوهشهای اسلامی. ب. عنوان.
۱۳۹۳ / ۳ الف / ۴۹۹ IIC
کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
۳۳۰ / ۹۱۷۶۷۱
۳۶۲۹۱۰۵

سیمای اقتصادی جهان اسلام

کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی

دکتر محمدعلی احمدیان

ویرایش ادبی: محمدرضا نجفی

چاپ اول: ۱۳۹۳ / ۱۰۰۰ نسخه، وزیری / قیمت ۱۱۵۰۰۰ ریال

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

بنیاد پژوهشهای اسلامی، مشهد: صندوق پستی ۳۶۶-۹۱۷۳۵

مراکز توزیع:

تلفن و دورنگار واحد فروش بنیاد پژوهشهای اسلامی: ۳۲۲۳۰۸۰۲

فروشگاه‌های کتاب بنیاد پژوهشهای اسلامی، مشهد: ۳۲۲۳۳۹۲۳، قم: ۲۷۷۲۳۰۲۹

www.islamic-rf.ir

info@islamic-rf.ir

حق چاپ محفوظ است

فهرست

۵.....	مقدمه.....
۷.....	آذربایجان.....
۱۳.....	اردن.....
۱۷.....	ازبکستان.....
۲۱.....	افغانستان.....
۲۵.....	آلبانی.....
۳۱.....	الجزایر.....
۳۵.....	امارات متحده عربی.....
۳۹.....	اندونزی.....
۴۳.....	اوگاندا.....
۴۷.....	ایران.....
۵۵.....	بحرین.....
۵۹.....	برونئی.....
۶۳.....	بنگلادش.....
۶۹.....	بنین.....
۷۵.....	بورکینافاسو.....
۷۹.....	پاکستان.....
۸۵.....	تاجیکستان.....
۹۱.....	ترکمنستان.....
۹۷.....	ترکیه.....
۱۰۳.....	توگو.....
۱۰۷.....	تونس.....
۱۱۱.....	جیبوتی.....
۱۱۵.....	چاد.....
۱۱۹.....	ساحل عاج.....
۱۲۵.....	سنگال.....
۱۲۹.....	سودان.....
۱۳۳.....	سورینام.....

۱۳۷	سوریه
۱۴۳	سومالی
۱۴۹	سیرالئون
۱۵۳	عراق
۱۵۹	عربستان سعودی
۱۶۳	عمان
۱۶۷	فلسطین
۱۷۳	قرقیزستان
۱۷۹	قزاقستان
۱۸۵	قطر
۱۸۹	کامرون
۱۹۳	کومور
۱۹۷	کویت
۲۰۱	گابن
۲۰۵	گامبیا
۲۱۱	گویان
۲۱۵	گینه بیسائو
۲۱۹	گینه
۲۲۳	لبنان
۲۲۹	لیبی
۲۳۵	مالدیو
۲۳۹	مالزی
۲۴۳	مالی
۲۴۷	مراکش
۲۵۱	مصر
۲۵۵	موریتانی
۲۵۹	موزامبیک
۲۶۵	نیجر
۲۶۹	نیجریه
۲۷۳	یمن
۲۷۷	نتیجه گیری
۲۷۹	فهرست منابع

مقدمه

کتاب حاضر شامل گزارشی کوتاه از وضعیت اقتصادی کشورهای اسلامی است. جز در مواردی استثنایی، اغلب این گزارش‌ها مبتنی بر داده‌های آماری سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ میلادی است که صندوق بین‌المللی پول (International Monetary Fund)، بانک جهانی (world bank) و آژانس اطلاعات مرکزی (Central Intelligence Agency) ارائه کرده‌اند. هدف اصلی ارائه‌دهندگان این گزارش‌ها، رصد اوضاع و احوال اقتصادی کشورهای جهان، به منظور کنترل نظام تولید و مصرف جهانی و حاکمیت نظام اقتصاد آزاد می‌باشد و ما نیز به دلیل دسترسی نداشتن به گزارش‌هایی با درجه اعتبار بیشتر، ناگزیر از مراجعه به آنها بوده‌ایم. درباره ایران هم، همین گزارش‌ها با رعایت امانت نقل شده است تا خوانندگان محترم با چهره‌ای که از اقتصاد ایران در سطح بین‌المللی ترسیم شده است، آشنایی پیدا کنند. بدیهی است خواننده گرامی این آمار را به ویژه در خصوص ایران محتمل دانسته برای کسب اطلاعات دقیق‌تر و مفصل‌تر می‌تواند به گزارش‌های داخلی و از جمله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مراجعه نماید. ذکر این نکته نیز ضروری است که منظور از کشورهای اسلامی در اینجا، در حقیقت کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی است؛ هرچند در برخی از آنها جمعیت مسلمانان فاقد اکثریت هستند و بر اساس تعاریفی که کشورهای مسلمان را واجد اکثریت مسلمان می‌دانند، جزء کشورهای اسلامی

محسوب نمی‌شوند.

نکته دیگر اینکه این کتاب، نه تنها برای محققان و برنامه‌ریزان و کارشناسانی که در خصوص مسائل فرهنگی و اجتماعی و سیاسی کشورهای اسلامی فعالیت دارند، می‌تواند مفید واقع شود، بلکه در عین حال می‌تواند راهنمایی برای کارشناسان حوزه اقتصاد و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و دولتی، به منظور آگاهی از زمینه‌های مساعد برای سرمایه‌گذاری و حضور در عرصه تولید و تجارت در کشورهای اسلامی باشد.

به کار بردن سال‌های میلادی در متن کتاب از آن رو بوده است که در همه گزارش‌های بین‌المللی مورد استفاده قرار می‌گیرند و از سوی دیگر به دلیل وجود سه ماه اختلاف، دقیقاً منطبق بر سال‌های شمسی نمی‌باشند. با کسر رقم ۶۲۱ که مربوط به اختلاف سال‌های میلادی با هجری شمسی است، می‌توانیم به طور تقریبی تطبیق‌سازی نماییم.

لازم است از بنیاد محترم پژوهش‌های آستان قدس رضوی که زمینه انتشار این اثر را فراهم نموده‌اند، به سهم خودم تشکر نمایم. همچنین لازم است از خانم دکتر کتابون علیزاده که زحمت بازنگری ترجمه متون و آقای محمد ذوالفقاری که ترجمه متون، و خانم نسترن حکم‌آبادی که ترجمه جداول اقتصادی و تنظیم مطالب کتاب را عهده‌دار بوده‌اند، قدردانی نمایم. امید است که این کتاب هر دو سال یک بار به منظور ترسیم جدیدترین تحولات اقتصادی در کشورهای اسلامی در دسترس علاقه‌مندان قرار گیرد. شایسته است خوانندگان محترم با نظر اغماض به کاستی‌های این کتاب بنگرند و از ارائه نظریات سودمند خود دریغ نفرمایند.

محمد علی احمدیان

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

ahmadian@um.ac.ir